

Doç. Dr. Hacı KARA

SİGORTA HUKUKU

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XXXIII
KAYNAKÇA	XXXIX

BİRİNCİ BÖLÜM SİGORTA HUKUKU GENEL İLKELER VE SİGORTA ÖRGÜTÜ

§1. SİGORTA HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ VE KAYNAKLARI.....	4
I. SİGORTA HUKUKUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ	4
A. DÜNYADA SİGORTACILIK	4
B. TÜRKİYE'DE SİGORTACILIK	9
1. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Sigortacılığın Gelişimi	9
2. Cumhuriyet Döneminde Sigortacılığın Gelişimi	12
II. SİGORTA HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	14
A. KANUNLAR	16
1. Sigortacılık Kanunu.....	16
2. Türk Ticaret Kanunu	17
a. Genel Olarak	17

b.	Sigorta Türleri.....	18
c.	TTK'da Koruyucu (Emredici) Hükümlerin Düzenlenmesi	19
aa.	Kararlaştırılması Halinde Geçersiz Olan Sözleşmeler	20
bb.	Kararlaştırılması Halinde Geçersiz Olan Şartlar.....	20
cc.	Sigorta Ettiren, Sigortalı Ve Lehtar Aleyhine Değiştirilemeyen Hükümler	20
d.	Türk Ticaret Kanununun Uygulanmasına Dair Kanun	21
3.	Kooperatifler Kanunu.....	22
4.	Diğer Kanunlar	23
a.	Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu	23
b.	Tarım Sigortaları Kanunu	24
c.	Karayolları Trafik Kanunu.....	25
d.	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	25
e.	Muhtelif Kanunlar	26
B.	YÖNETMELİKLER.....	27
C.	SİGORTA GENEL ŞARTLARI.....	30
§2.	SİGORTA HUKUKUNA DAİR GENEL HUSUSLAR VE TEMEL ÖZELLİKLER.....	32
I.	GENEL HUSULAR	32
A.	SİGORTA HUKUKUNUN KONUSU	32
B.	SİGORTANIN İŞLEVLERİ	33
C.	EKONOMİK İŞLEVLERİ	33
D.	SOSYAL İŞLEVLERİ.....	34
II.	SİGORTACILIK FAALİYETİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ.....	34
A.	SİGORTACILIK ESASININ BİLİMİ VE TEKNİĞE DAYALI OLMASI.....	34
B.	SİGORTACILIĞIN DENETİME TABİ OLMASI.....	35

C. SİGORTACILIĞIN ETKİSİ ULUSAL OLDUĞU KADAR ULUSLARARASI NİTELİK TAŞIR.....	36
D. SİGORTANIN YARARLARI.....	36
E. YURTDIŞINDA YAPTIRILABİLECEK SİGORTALAR	36
§3. SİGORTA TÜRLERİ VE SİGORTA TEMEL KAVRAMLARI	37
I. SİGORTA TÜRLERİ.....	37
A. ÖZEL SİGORTA TÜRLERİ	37
1. Kara ve Deniz Sigortaları	37
2. Mal, Sorumluluk Ve Can Sigortaları	38
3. Sabit Primli Ve Değişen Primli Sigorta	39
4. Zarar Sigortaları – Meblağ Sigortaları	39
a. Zarar Sigortaları	39
b. Meblağ Sigortaları.....	39
5. Aktif Ve Pasif Sigortaları.....	40
a. Aktif Sigortası	40
b. Pasif Sigortası.....	40
B. SOSYAL SİGORTA	41
1. Genel Olarak	41
2. Özel Sigortayı Sosyal Sigortadan Ayıran Unsurlar	42
II. TEMEL KAVRAMLARI.....	43
A. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDE DAİR TEMEL KAVRAMLAR	43
1. Sigorta Sözleşmesi.....	43
2. Reasürans Sözleşmesi.....	44
3. Sigortacı.....	45
4. Sigorta Ettiren, Sigortalı Ve Lehtar.....	45
5. Prim.....	45
6. Kaza	46
7. Riziko	47
8. Zarar	47

9.	Sigorta Tazminatı-Sigorta Bedeli	47
10.	Sigorta Menfaati	48
11.	Sigorta Enstitü Klozu	49
B.	GEÇMİŞE ETKİLİ SİGORTA	50
C.	İSTATİSTİK	50
D.	RİYAZİ İHTİYAT	51
§4.	SİGORTA ÖRGÜTLERİ VE SİGORTA ŞİRKETLERİ	52
I.	SİGORTA ÖRGÜTLERİ	52
A.	AVRUPA SİGORTA ÖRGÜTLERİ	52
1.	Avrupa Birliği'nde Sigorta Hukuku.....	52
2.	Uluslararası Sigorta Hukuku Derneği.....	53
3.	Avrupa Sigortalar Komitesi	53
B.	ULUSAL SİGORTA ÖRGÜTLERİ	53
1.	Sigortacılık Genel Müdürlüğü	53
2.	Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği	54
3.	Sigorta Acente ve Eksperleri	56
a.	Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi	56
b.	Sigorta Acenteleri İcra Komitesi	56
c.	Sigorta Eksperleri İcra Komitesi	56
4.	Sigorta Hukuku Türk Derneği	57
II.	SİGORTA VE REASÜRANS ŞİRKETLERİ	57
A.	SİGORTA ŞİRKETLERİ	57
1.	Sigorta Şirketlerinin Taşması Gereken Şartlar	57
a.	Anonim Şirketler	57
b.	Kooperatif Şirketler	59
aa.	Kooperatiflerin Kuruluşu	59
bb.	Koopertif Sigortacılığı	59
cc.	Sigortacılık İçin Taşması Gereken Şartlar	60
dd.	Kooperatif Sigortacılığının Özellikleri	61
2.	Sigorta Şirketinin İşleyişi	62
a.	Ücret Sigortacılığı	62
b.	Üyelik Sigortacılığı	63

---

3. Sigorta Ve Reasürans Şirketlerinin Teşkilatlanması.....	63
a. Yönetim Kurulu.....	63
b. Genel Müdür	64
c. Denetim Kurulu Ve İç Denetim.....	65
B. REASÜRANS ŞİRKETİ.....	65
III. SİGORTA VE REASÜRANS ŞİRKETLERİNİN DENETİMİ.....	66
A. KURULUŞ AŞAMASINDA DENETİM.....	67
1. Genel Olarak	67
2. Kuruluş İzni Alma.....	67
3. Faliyet için Ruhsat Alma	68
a. Ruhsat Alma	68
b. Ruhsatın İptali	70
4. Kanunda Öngörüldüğü Şekilde Teşkilatlanma	71
5. Kanuna Uygun Faaliyyette Bulunma	72
6. Sermayesinin Asgari Yeterlilikte Olması	72
7. Yabancı Sigorta Ve Reasürans Şirketleri	74
B. FAALİYET AŞAMASINDA DENETİM	75
1. Esas Sözleşmenin Denetimi	75
a. Esas Sözleşmede Değişiklik Yapılması.....	75
b. Ortaklık Yapısının Değişmesi.....	77
c. Sermaye Artırımına İlişkin Esas Sözleşme Değişikliği Yapılması	77
2. Mali Bünye İle İlgili Denetim	78
a. Teknik Karşılık Ayrılması.....	78
aa. Kazanılmamış Primler Karşılığı.....	78
bb. Dengelenme Karşılığı	79
cc. Matematik Riskler Karşılığı	79
dd. Sonuca Bağlanmamış (Muallak) Tazminat Karşılığı	79
ee. Devam Eden Riskler Karşılığı.....	79
ff. İkramiyeler Ve Primler Karşılığı	80

b.	Teminatlar.....	80
c.	Hesap Ve Kayıtların Denetimi.....	81
d.	Aktif Azaltıcı İşlem Yasağı	82
e.	Sigorta Şirketinin İflas Etmesi.....	83
C.	TASFİYE AŞAMASINDA DENETİM.....	84
IV.	DENETİM MAKAMI.....	85
A.	GENEL OLARAK.....	85
B.	SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	86
1.	SEDD Kurumunun Kuruluşu	86
2.	SEDD Kurumun Görev Ve Yetkileri	87
3.	SEDD Teşkilatı.....	89
a.	SEDD Kurulu.....	89
aa.	SEDD Kurulunun Görev Ve Yetkileri	89
bb.	SEDD Kurulunun Üyeleri.....	90
cc.	SEDD Kurulunun Toplantıları	90
dd.	SEDD Kurulu Düzenleyici İşlemleri.....	91
b.	Başkanlık.....	91
c.	Geçiş Hükümleri Ve Atıflar.....	92
V.	SİGORTA ARACILARI.....	93
A.	SİGORTA ACENTESİ.....	94
1.	Tanımı.....	94
2.	Acentenin Brokerden Farkı.....	95
3.	Levhaya Yazılma Ve Silinme.....	96
a.	Levhaya Yazılma	96
b.	Levhadan silinme	97
4.	Özellikleri	99
5.	Yabancı Sigorta Acentesi.....	100
6.	Yetkisiz Acente.....	101
7.	Sona Erme	101
a.	Sona Ermede Komisyon Hakkı	101
b.	Portföy Tazminatı	102

c.	Rekabet Yasağı	103
B.	SİGORTA BROKERİ.....	104
1.	Tanımı.....	104
2.	Brokerlerin Taşımı Gereken Nitelikler	105
a.	Gerçek Kişi Broker.....	105
b.	Tüzel Kişi Broker.....	105
3.	Sigorta Brokerliğinin Özellikleri.....	106
C.	SİGORTA AKTÜER VE EKSPERLERİ	107
1.	Aktüer	107
2.	Sigorta Eksperi.....	108
a.	Tanımı.....	108
b.	Taşımı Gereken Şartlar	109
c.	Ruhsat Ve Levhaya Yazılma	109
aa.	Faaliyete Başlama.....	109
bb.	Levhaya Yazılma.....	110
cc.	Levhadan Silinme	111
3.	Eksperlerle İlgili Sınırlamalar	111
4.	Yabancı Eksperler	112
 İKİNCİ BÖLÜM		
SİGORTA SÖZLEŞMELERİ		
§5.	SİGORTA SÖZLEŞMESİ.....	117
I.	GENEL OLARAK	117
A.	KARŞILIKLI SİGORTA.....	117
B.	REASÜRANS SÖZLEŞMESİ.....	118
II.	SİGORTA SÖZLEŞMESİ	119
A.	TANIMI.....	119
B.	ŞEKLİ	122
C.	HUKUKİ NİTELİĞİ	122
D.	KONUSU.....	123

III. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI VE UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	125
A. UNSURLARI.....	125
B. UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	127
1. Emredici Hükümler.....	127
2. Sigorta Özel Şartları	128
3. Sigorta Genel Şartları.....	129
a. Tanımı.....	129
b. Genel Şartların Haksız Şart Kapsamında Değerlendirilmesi.....	130
c. Genel Şartların Değişmesi	131
4. Ticaret Kanunu Hükümleri.....	132
5. Ticari Örf Ve Adet.....	132
6. Genel Hükümler.....	132
IV. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI.....	133
A. GENEL OLARAK	133
1. Öneri.....	133
2. Kabul.....	134
3. Susma	134
B. SÖZLEŞMENİN TEMSİLCİ TARAFINDAN YAPILMASI	136
1. Yetkili Temsilci	136
2. Yetkisiz Temsilci.....	136
C. BAŞKASI LEHİNE SİGORTA.....	138
1. Başkası Hesabına Sigorta.....	139
2. Başkası Adına Sigorta.....	140
3. Kimin Olacaksa Onun Lehine Sigorta.....	141
D. ULUSLARARASI EŞYA SATIM SÖZLEŞMESİ TÜRLERİNDE SİGORTA İLİŞKİSİ	142
V. SÖZLEŞMENİN TARAFLARI	145
A. SİGORTACI	145
B. SİGORTALI.....	146

VI. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN ÖZELLİKLERİ	147
A. SÜRESİ.....	147
1. Şekli (Formel) Süre.....	147
2. Teknik Süre.....	148
3. Maddi Süre.....	148
B. GEÇMİŞE ETKİLİ SİGORTA	149
C. SİGORTA HİMAYESİ	151
D. RİZİKO	153
1. Kavram	153
2. Rizikonun Ağırlaşması	155
3. Sigortalanan Riziko	155
E. SİGORTA PRİMİ.....	157
F. SİGORTA DEĞERİ	158
G. SİGORTA TAZMİNATI- SİGORTA BEDELİ	159
H. ZAMANAŞIMI	160
VII.ÖZEL SÖZLEŞME ŞEKİLLERİ	162
A. GEÇİCİ (MUVAKKAT) SİGORTA KUVERTÜRÜ	162
B. ABONMAN SİGORTA SÖZLEŞMESİ	164
C. BİRLEŞTİRİLMİŞ SÖZLEŞMELER	166
D. GRUP SİGORTASI	166
§6. TARAFLARIN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	166
I. GENEL OLARAK	166
II. SIGORTACININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	168
A. RİZİKOYU TAŞIMAK	169
1. Rizikoyu Taşıma Yükümlülüğü.....	169
2. İmkânsızlık	169
B. SİGORTALIYI AYDINLATMAK.....	169
1. Hukuki Düzenleme	169
2. Hukuki Niteliği.....	170
3. Terim Sorunu	170
4. Aydınlatma Yükümlülüğünün Sorumluları.....	173

5.	Bilgilendirilme Şekli Ve Kapsamı	174
a.	Şekli	174
b.	Kapsamı.....	175
6.	Aydınlatma Yükümlülüğüne Aykırılığın Müeyyidesi..	176
7.	Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi.....	183
8.	Bilgilendirme Metninin İçeriği Ve Metnin Saklanması.....	184
9.	Bilgilendirme Yükümlüğünden kaçınılabilecek Haller.....	185
a.	Bilgi Talepleri Ve Şikayetlerin Cevaplandırılması	185
b.	İnternet sitesi kurma zorunluluğu.....	186
C.	SİGORTA POLİÇESİ DÜZENLEMEK VE TESLİM ETMEK.....	187
1.	Genel olarak.....	187
2.	İçerik.....	190
D.	ZARARI TAZMİN ETMEK	191
1.	Genel olarak.....	191
2.	Muacceliyet.....	192
3.	Avans Ödemesi	193
4.	Kısmi Tazminat Ödemeleri	193
5.	Rizikonun Gerçekleşmesinde Kusur	194
6.	Eşya Üzerinde Rehin Bulunması Halinde Ödeme.....	195
a.	Genel Olarak Rehinli Eşya.....	195
b.	Gemi İpoteği.....	195
aa.	İpotekli Gemide Sigorta tazminatı.....	195
bb.	Gemi ipoteğinin sigortacıya bildirilmesi.....	195
cc.	Sigortacının Malike Ödeme Yapması.....	197
dd.	Sigortacının Borcundan Kurtulması	197
E.	GİDERLERİ ÖDEMEK.....	198
F.	TİCARİ VE MESLEKİ SIRLARI SAKLI TUTMAK....	198
G.	KİŞİSEL VERİLERİ SAKLAMAK	199
III.	SIGORTALININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLKLERİ	201

A. PRİM ÖDEME BORCU	202
1. Primin Ödenmesi.....	202
2. Primin Muaccel Hale Gelmesi.....	204
3. Ödeme Yeri	205
4. Primin Değişmesi	205
5. Takas	206
6. Temerrüt.....	207
7. Prim Ödememenin Sonuçları	207
a. Cayma	207
b. Fesih	209
B. BEYAN YÜKÜMLÜLÜĞÜ	209
1. Beyan Yükümlüğünün Safhaları.....	210
a. Sözleşmenin Yapılmasıından Önce.....	210
aa. Genel olarak.....	210
bb. Yazılı sorular	210
cc. Bağlantı.....	212
b. Teklifin Yapılması İle Kabulü Arasındaki Değişiklikleri Beyan	213
c. Sözleşme Süresi İçinde.....	213
d. Riziko Gerçekleştiğinde	214
2. Beyan Yükümlülüğüne Aykırılığın Yaptırımı.....	214
3. Cayma Hakkının kullanılamayacağı Haller.....	215
C. RİZİKO GERÇEKLEŞTİĞİNDE BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	216
D. RİZİKO GERÇEKLEŞTİKTEN SONRA BİLGİ VERME VE ARAŞTIRMA YAPILMASINA İZİN VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	216
E. ZARARI ÖNLEME, AZALTMA VE SİGORTACININ RÜCU HAKLARINI KORUMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	217
F. ZARAR GÖREN MAL VE ZARARIN GERÇEKLEŞTİĞİ YERDE DEĞİŞİKLİK YAPMAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	218

G. SÖZLEŞMEDE ÖNGÖRÜLEN YÜKÜMLÜLÜKLER	219
KONUNUN ÖZETİ	220
I. SİGORTACININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNE AYKIRI DAVRANMASI HALİNDE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR.....	220
II. SİGORTALININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNE AYKIRI DAVRANMASI HALİNDE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR.....	221
§7. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	222
I. POLİÇEDE KARARLAŞTIRILAN SÜRENİN GELMESİ	222
II. SİGORTACININ İFLASI.....	223
III. TARAFLARIN ANLAŞMASI.....	223
IV. TARAFLARDAN BİRİNİNİN SÖZLEŞMEYİ FESİHİ VEYA CAYMASI	223
A. FESİH	223
1. Olağanüstü Durumlarda Fesih	223
2. Sigorta Priminin Artırılmasında Fesih.....	224
3. Kısmi Fesih Ve Cayma.....	224
B. CAYMA	225
1. Tarafların Aczi, Takibin Semeresiz Kalması	225
2. Sigortacının İflası.....	225
V. SİGORTALI MALIN SAHİBİNİN DEĞİŞMESİ	226
VI. RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİ.....	226
VII.SİGORTA KONUSUNUN ORTADAN KALMASI	226
KONUNUN ÖZETİ	227
I. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİ FESİH HALLERİ.....	227
II. SİGORTA SÖZLEŞMESİNDEN CAYMA HALLERİ	228
III. KUSURUN AĞIRLIĞINA GÖRE TAZMİNATTAN İNDİRİM YAPILMASI GEREKEN HALLER.....	229

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖZEL SİGORTA TÜRLERİ

§8. SİGORTA TÜRLERİ	235
I. MAL SIGORTASI.....	235
A. MAL SİGORTASI TÜRLERİ.....	236
1. Yangın Sigortası.....	238
a. Abonman Poliçeleri	240
b. Dalgalı (Mütemevviç) Sigorta Poliçesi	240
c. Ayarlama Klozlu Poliçeler	240
d. İlk Ateş Sigorta Poliçeleri	241
e. Yeni Değer Klozlu Sigorta Poliçeleri.....	241
2. Taşıma (Nakliyat) Sigortaları	242
a. Klozlar.....	242
b. Abonman Poliçesi	243
3. Borç Ödeme Sigortası.....	243
a. Sigortanın Konusu	243
b. Teminatlar.....	244
aa. İşsizlik Teminatı.....	244
bb. Geçici İş Göremezlik Teminatı.....	244
cc. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dâhil Edilebilecek Hâller.....	244
c. Sigortanın Süresi ve Sona Ermesi.....	245
B. MAL SİGORTALARINA İLİŞKİN İLKELER.....	245
1. Menfaat İlkesi.....	245
a. Müşterek menfaat.....	246
b. Müşterek Menfaatlerin Sigortası	246
c. Menfaat üzerinde sınırlamalar	247
aa. Sınırlı aynı hak	247
bb. Haciz	248
2. Sigorta Değerinin Sigorta Bedeline Denkliği İlkesi	249
a. Aşkın Sigorta.....	249

b.	Eksik Sigorta.....	250
c.	Takseli Sigorta.....	251
d.	Birden Fazla Sigorta.....	251
	aa. Müşterek sigorta	252
	bb. Çifte sigorta	252
	cc. Kısmi sigorta	253
3.	Tazminat İlkesi	254
	a. Aşkın Sigorta.....	254
	b. Eksik Sigorta.....	254
	c. İlk Tehlike Sigortası.....	254
	d. Takseli Sigorta.....	255
4.	Halefiyet İlkesi.....	255
II.	SORUMLULUK SİGORTASI.....	255
A.	SORUMLULUK SİGORTALARININ, MAL VE CAN SİGORTALARINDAN FARKLARI	255
B.	SORUMLULUK SİGORTASININ ÖZELLİKLERİ.....	256
1.	Uygulanacak Hükümler	257
2.	Tanımı.....	257
3.	Sigorta Geçerlilik Süresi.....	257
4.	Sözleşme Hükümlerinin Üçüncü Kişi Aleyhine Düzenlenmeının Geçerliliği.....	258
5.	Manevi Tazminat Talepleri.....	259
6.	Müteselsil Sorumluluk.....	260
7.	Kısmi Ödeme	260
8.	Zarara Kasten Sebep Olma	261
9.	Bildirim Yükümlülüğü.....	261
10.	Hukuki Koruma	261
	a. Genel Olarak	261
	b. Yapılacak Yardımlar	262
11.	Üçüncü kişinin Doğrudan Sigortacıyı Dava Etme Hakkı.....	263
	a. Hukuki Düzenleme	263

b.	Doğrudan Dava Hakkının Amacı.....	265
c.	Öde ki Ödeme Alabilesin Kuralı	265
d.	Doğrudan Dava Hakkında Zamanaşımı Süresi....	266
12.	Sigortacının Hakkı.....	268
a.	Sigortacının Bilgi Alma Hakkı.....	268
b.	Takas	268
c.	Halefiyet	269
C.	ZORUNLU SORUMLULUK SİGORTASI.....	270
1.	Genel Olarak	270
2.	Zorunlu Sorumluluk Sigortasının Düzenlenmesi.....	270
3.	Zorunlu Sorumluluk Sigortasının Tanımı Ve Türleri.	273
a.	Tanımı.....	273
b.	Türleri	273
aa.	Kanunla Düzenlenmiş Olan Zorunlu Sigortalar	273
bb.	Yönetmelik İle Düzenlenen Zorunlu Sigorta Türleri	279
cc.	Cumhurbaşkanlığı (Bakanlar Kurulu) Kararı İle Düzenlenen Zorunlu Sorumluluk Sigortası....	281
D.	GÜVENCE HESABI.....	282
E.	ZORUNLU SORUMLULUK SİGORTASININ DENETİMİ VE TAKİBİ.....	284
F.	SORUMLULUK SİGORTASI TÜRLERİ.....	286
1.	Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası.....	287
a.	Sigorta Kapsamı.....	287
b.	Kusur Kavramı.....	290
c.	Tazmin Edilecek Zararlar.....	291
d.	Zorunlu Sorumluluk Sigortası Kapsamı Dışında Kalan Haller.....	295
e.	Sigortadan Yaralanacak Üçüncü Kişiler	295
aa.	Sürücü Ve Yardımcıları.....	296
bb.	İştekenin Eşi, Çocukları Ve Yakınları	296

cc. Diğer Kişiler	299
dd. Hatır Taşımaları	299
f. İşletenlerin Değişmesi.....	301
2. Taşıyanın (Taşıyıcı) Mali Sorumluluk Sigortası	301
a. Genel Olarak	301
b. Taşıyıcının Sorumluluğu.....	302
c. Sorumluluğun Kapsamı.....	302
d. CMR (Taşıyıcının Mali Sorumluluğu) Sigortaları	303
aa. Kapsamı.....	304
bb. CMR Sigortalarının Uluslararası Karayolu Ta-	
şımacılığındaki Yeri ve Önemi.....	306
3. Hekim Zorunlu Sorumluluk Sigortası.....	306
a. Malpraktis Kavramı.....	306
b. Hukuki Düzenleme	309
aa. Amacı	309
bb. Düzenleme	309
c. Sigortanın Temin Ettiği Alacaklar.....	311
aa. Sigorta Kapsamındaki Rizikolar.....	313
bb. Sigorta Kapsamına Alınabilecek Rizikolar	315
cc. Kapsam Dışındaki Rizikolar	316
d. Sigortanın Uygulama Zamanı Ve Bildirim.....	317
G. SİGORTACININ TAZMİNATI ÖDEMESİ	322
H. SORUMLULUK SİGORTALARINDA	
ZAMANAŞIMI SÜRESİ	322
III. CAN SİGORTALARI.....	324
A. CAN SİGORTALARININ, MAL SİGORTALARINDAN FARKLARI	325
B. TÜRLERİ.....	325
1. Hayat Sigortası.....	325
a. Tontin Kurulması.....	326
b. Hayat Sigortası Türleri.....	327
aa. Yaşama Koşullu Sigorta	327
bb. Ölüm Koşullu Sigorta.....	327

c.	Sigorta Sözleşmesinin Tarafları.....	328
aa.	Sigortacı.....	328
bb.	Sigortalı	328
cc.	Lehtar	330
(1)	Genel Olarak.....	330
(2)	Atanması.....	330
(3)	Lehtarlar Arasında Paylaşım.....	332
d.	Grup Sigortası	332
e.	Sigorta Değeri	334
f.	Beyan Yükümlülüğü.....	335
aa.	Sözleşmenin Yapılması Sırasında	335
bb.	Sözleşmenin Devam Esnasında	336
g.	Sigortanın Sona Ermesi	337
aa.	Ödünç Verme Ve Prim Ödenmesinden Muaf Sigorta	337
bb.	Sigortadan ayrılma	337
cc.	Cayma	338
h.	Özel Haller.....	339
aa.	Sigorta Ettiren Veya Lehtarın Sigortalıyı Öldürmesi.....	339
bb.	Lehtarın sigorta ettirenin yerine geçmesi.....	339
cc.	İntihar	340
dd.	Sigortacının iflası	341
2.	Kaza sigortası	342
a.	Tanımı.....	342
b.	Sigortalı Olabilecek Kişiler	343
c.	Uygulanacak Hükümler	343
3.	Hastalık Ve Sağlık Sigortası.....	344
a.	Sigortanın Yaptırılması.....	344
b.	Teminatlar.....	344
c.	Sigorta değeri.....	345
d.	Bekleme Süresi.....	346
e.	Bilgi İsteme Hakkı	347

C. KORUYUCU HÜKÜMLER	349
----------------------------	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SİGORTA DAVALARI

§9. SİGORTA DAVALARI	353
I. MAHKEMEDE DAVA AÇILMASI.....	353
A. TÜRK SİGORTA ŞİRKETLERİ HAKKINDA.....	353
1. Halefiyetten Doğan Davalarda Görevli Ve Yetkili Mahkeme	355
2. Güvence Hesabına Karşı Açılan Davada Görev Ve Yetki.....	356
3. Trafik Kazalarında Görevli Mahkeme	357
B. YABANCI SİGORTA ŞİRKETLERİ HAKKINDA YETKİ	359
II. SİGORTA TAHKİMİ.....	360
A. UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	360
B. SİGORTA TAHKİMİ	361
1. Tahkim Komisyonunun Amacı	361
2. Tahkim Komisyonunun Oluşumu	361
3. Komisyon Üyelerinin Ve Komisyon Müdürünün Özellikleri	362
4. Tahkim Komisyonunun Görevleri	363
5. Sigorta Hakemi Ve Raportörler	363
a. Hakem Ve Raportörlerin Yeterlilikleri.....	364
b. Listeye Kaydolma	364
c. Hakem Ve Raportörlerin Özellikleri	365
aa. Sigorta Hakemleri Ve Raportörlerin Tarafsız Olması.....	365
bb. Sir Saklama Yükümlülüğü	365
6. Sigortacının Tahkim Sistemine Dâhil Olması.....	365
7. Tahkim Komisyonuna Başvuru Şartları	366
8. Hakem İncelemesinin Yapılması.....	367

---

9. Tahkim Süresi Ve Hakem Ücreti.....	367
§10. SİGORTACININ HALEFİYETİ.....	368
I. GENEL OLARAK HALEFİYET	368
A. TANIMI.....	368
1. Aslen İktisap	369
2. Devren İktisap.....	369
B. HALEFİYETİN TÜRLERİ	369
1. Naklen Halefiyet-Kurucu Halefiyet	369
2. Külli Halefiyet-Cüzi Halefiyet	369
II. SİGORTA HUKUKUNDA HALEFİYET	369
A. MAL SİGORTALARINDA HALEFİYET	370
B. SORUMLULUK SİGORTALARINDA HALEFİYET ...	371
§11. RÜCU	371
I. TANIMI VE HUKUKUKİ NİTELİĞİ.....	371
II. HAKKIN KAPSAMI	372
A. RÜCU HAKKININ HALEFİYETLE GÜÇLENDİRİLMESİ	372
B. RÜCUDA ZAMANAŞIMI.....	373
 EKLER	
EK 1 - SİGORTACILIK KANUNU	377
EK 2 - TÜRK TİCARET KANUNU.....	429
EK 3 - SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ.....	455
EK 4 - SİGORTA SÖZLEŞMELERİNDE BİLGİLENDİRMEYE İLİŞKİN YÖNETMELİK	467
KAVRAM DİZİNİ	473